

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

Затверджено

на засіданні кафедри німецької філології
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 12 від 21 червня 2024 р.)

В. о. завідувача кафедри

доц. Петрашук Н.Є.

Силабус з навчальної дисципліни
«ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ГАЗЕТНОГО ТЕКСТУ»,
що викладається в межах ОПП (ОПН)
Німецька та англійська мови і літератури (переклад включно)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів із спеціальності 035 Філологія

Львів – 2024 рік

Силабус курсу «Інтерпретація газетного тексту»

2024/2025 навчального року

Назва курсу	Інтерпретація газетного тексту
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра німецької філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька ОПП - Німецька та англійська мови і літератури (переклад включно)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Шаряк Оксана Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	
Посада	доцент кафедри німецької філології Львівського національного університету імені Івана Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології
Електронна адреса	Oksana.Sharyak@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	http://lingua.lnu.edu.ua/employee/sharyak-oksana-mykolajivna

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Час	щопонеділка, 15.00-17.00
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра німецької філології (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 427)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Сторінка курсу	
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Інтерпретація газетного тексту» належить до вибірових дисциплін зі спеціальності 035.05Н Філологія, освітньої програми ОС «бакалавр», яка викладається у 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та завдання курсу	Мета курсу: забезпечити філологічну підготовку студентів для лінгвістичного аналізу газетно-публіцистичних текстів, розкриття їх мовно-стилістичних і структурно-композиційних характеристик, а саме:

	<ul style="list-style-type: none"> • формування у студентів знань відносно розвитку періодики, філологічного підходу у прочитанні та осмисленні архітектоніки і семантичного каркасу газетних текстів, закласти теоретичне підґрунтя з основ лінгвістики тексту, зокрема засобів текстуальності; • практичне опрацювання газетно-публіцистичних текстів інформативного й апелятивного типів, опрацювання їх характерних ознак та функціонального спрямування; • вивчення основних мовно-стилістичних засобів виразності, компресії інформації, оцінності тощо у публіцистичному стилі на прикладі сучасних німецьких видань. <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розширити філологічну ерудицію студентів й теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності текстотворення, зокрема в газетному тексті, який виявляє ознаки різних функціональних мовних стилів; • ознайомити студентів з сучасними підходами у дослідженні тексту, напрямками і методами, засобами формування зв'язності та цілісності тексту, а також розвивати вміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних завдань та умов; • засвоїти поняття тип тексту та поділ газетних публікацій за функціональним критерієм, а саме замітка, повідомлення, репортаж, коментар, глоса тощо; • на базі теоретичних знань розвивати й вдосконалювати у студентів аналітичний підхід до осмислення й інтерпретації газетних текстів з врахуванням структурно-композиційних, стилістичних та комунікативно-прагматичних характеристик. • розвивати творче мислення, навички написання коротких газетних повідомлень.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Шевченко Л., Сизонов Д.</i> Теорія медіалінгвістики : підручник / Лариса Шевченко, Дмитро Сизонов. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2021. 214 с. 2. <i>Brinker K.</i> Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden / Brinker K. – Berlin : Erich Schmidt Verlag, 2005. 173 S. 3. <i>Bucher H.-J.</i> Pressekommunikation. Grundstrukturen einer öffentlichen Form der Kommunikation aus linguistischer Sicht / H.-J. Bucher. – Tübingen : Niemeyer, 1986. 240 S. 4. <i>Burger H.</i> Mediensprache. Eine Einführung in Sprache und Kommunikationsformen der Massenmedien / H. Burger. – Berlin ; New York : De Gruyter, 2005. 486 S. 5. <i>Lüger H.-H.</i> Pressesprache / H.-H. Lüger. – Tübingen : Niemeyer, 1995. 169 S. 6. <i>Perrin D.</i> Medienlinguistik / Daniel Perrin. - Zürich: UVK Verlag, 2015. 260 S. <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Кочан І. М.</i> Лінгвістичний аналіз тексту : [навч. посібник] / І. М. Кочан. – [2 вид.]. – К. : Знання, 2008. 423 с. 2. <i>Серажим К. С.</i> Граматико-семантичний аналіз журналістського тексту / К. С. Серажим // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2005. – Т. 20. С. 121–128. 3. <i>Тимченко Є. П.</i> Експресивні словотворчі конструкції в німецьких засобах масової інформації / Є. П. Тимченко // Мова і культура. – К. : Видавн. дім Д. Бураго, 2003. – Вип. 6. – Т. II: Психологія мови і культури. Мова і засоби масової комунікації. С. 332–338.

	<p>4. Українська мова. Енциклопедія / [за ред. В. М. Русанівського, О. О. Тараненка та ін.]. – К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2000. 752 с.</p> <p>5. <i>Busse D.</i> Zur Semantik öffentlicher Kommunikation – Typologische Aspekte / D. Busse // Semantische Aspekte öffentlicher Kommunikation. – Frankfurt a. M. : Lang, 2002. S. 23–42.</p> <p>6. <i>Geisler M.</i> Berichterstattung in der Zeitung : Kommunikative und ästhetische Fragen / M. Geisler // Medienwissenschaft. Ein Handbuch zur Entwicklung der Medien und Kommunikationsformen. – Berlin ; New York : De Gruyter, 2001. S. 1712–1720.</p> <p>7. <i>Hartung D.</i> Soziokulturelles Hintergrundwissen als Konstituent der Wortbedeutung / D. Hartung // Semantik von Wort, Satz und Text. – Frankfurt a. M. [u.a.] : Lang, 1995. S. 113–128.</p> <p>8. <i>Hammer F.</i> Leitartikel der deutschen und französischen Regionalpresse aus phraseologischer Sicht / F. Hammer // Entwicklungen und Innovationen in der Regionalpresse. – Landau : Knecht, 2005. S. 89–106.</p> <p>9. <i>Kessler Ch.</i> Erzählen nach Reizwörtern: Probleme textsemantischer Strukturierung / Ch. Kessler // Methodologische Aspekte der Semantikforschung. – Frankfurt a. M. [u.a.] : Lang, 1997. S. 311–322.</p> <p>10. <i>Läzer R.</i> Zur Illokutionsstruktur von Pressekommentaren – ein praktischer Beitrag zur Theoriendiskussion der handlungsorientierten Textanalyse / R. Läzer // Zeitschrift für Germanistik. – Leipzig : VEB Verlag Enzyklopädie, 1988. S. 472–479.</p> <p>11. Metzler Lexikon Sprache / hrsg. von H. Glück unter Mitarbeit von F. Schmue. – [3. neubearbeitete Aufl.]. – Stuttgart / Weimar : Metzler, 2005. 782 S.</p> <p>12. <i>Ramge H.</i> Kommunikative Funktionen des Zeitungskommentars / H. Ramge, B.-M. Schuster // Medienwissenschaft. Ein Handbuch zur Entwicklung der Medien und Kommunikationsformen. – Berlin ; New York : De Gruyter, 2001. S. 1702–1712.</p> <p style="text-align: center;">10. Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://www.faz.net/aktuell/ 2. https://www.focus.de/ 3. https://www.spiegel.de/ 4. https://www.sueddeutsche.de/ 5. https://www.zeit.de/index 6. http://ucj.upol.cz/images/Sekce-NJ/Textlinguistik.pdf 7. https://www.youtube.com/watch?v=KUDuAjNm4HI 8. https://praxistipps.chip.de/glosse-textform-und-merkmale-einfach-erklaert_112844
Тривалість курсу	Один семестр (4)
Обсяг курсу	Загальна кількість годин – 90. 32 годин аудиторних, практичних занять та 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сучасні підходи щодо типології текстів, визначати основні типи тексту в межах газетно-публіцистичного стилю, зокрема такі, як передовиця, коментар, фейлетон, глоса, повідомлення, репортаж, інтерв'ю тощо; • функціональну спрямованість газетно-публіцистичних текстів; • систему понять та закономірностей, що слугують досягненню цілісності тексту; • мовно-стилістичні засоби реалізації оцінності, емотивності, експресії, роль метафори у формуванні слів-компресивів.

	<p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати поняття «текст», «тип тексту», аналізувати газетно-публіцистичні тексти і розрізняти різні типи текстів у межах цього функціонального стилю; • використовувати у процесі аналізу текстів сучасні методи, зокрема контекстуальний, композиційний тощо; • аналізувати структуру газетно-публіцистичних текстів із врахуванням таких композиційних частин, як заголовок, підзаголовок, експозиція, основний текст, кінцівка. • оцінювати функціональну значимість стилістичних фігур та інших мовних засобів задля реалізації апелятивності газетно-публіцистичних текстів; • виявляти вплив контексту та інших пресупозиційних чинників на смисл текстових елементів.
Ключові слова	Газетно-публіцистичний текст, повідомлення, коментар, репортаж, апелятивність, лінгвостилістика.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль	Залік
Пререквізити	Лінгвістика тексту, Аналіз сучасної малої прози
Форми організації навчання	Практичні заняття, лекції, самостійна робота, консультації, тестування, написання рефератів
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративний метод, описовий, порівняльний метод, аналітичний метод.
Необхідне обладнання	Ноутбук

ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти	<p>Аудиторна робота – 40 балів Індивідуальне завдання – 20 балів Модульні контрольні роботи – 40 балів (2x20) Залік оформляється шляхом сумування одержаних студентом балів за усі види навчальної діяльності. Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p>
Критерії оцінювання	<p>Оцінювання аудиторної роботи (0 – 40 балів) студентів враховує успішність опрацювання теоретичних питань, базової та допоміжної літератури до змістових модулів лекційного курсу, якість виконання практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни.</p> <p>Оцінювання індивідуального завдання (реферата) студентів (0-20 балів) враховує якість та обсяг опрацювання теоретичних питань та практичних завдань до окремих тем змістових модулів навчальної дисципліни.</p> <p>Оцінювання письмових модульних робіт (0-40 балів) враховує рівень сформованості знань та вмінь з навчальної дисципліни.</p>
Політика виставлення балів	<p>Крім перерахованих вище видів навчальної діяльності при підсумковому оцінюванні враховується також присутність на заняттях, запізнення, активність студента під час практичного заняття. Недопустимим є користування</p>

	мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням. Також неприйнятним є списування, плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.			
Шкала оцінювання: національна та ECTS	Кількість балів	Оцінка ECTS	Визначення	Залік
	100 - 90	A	Відмінно	Зараховано
	89 - 81	B	Дуже добре	Зараховано
	80 - 71	C	Добре	Зараховано
	70 - 61	D	Задовільно	Зараховано
	60 - 51	E	Достатньо	Зараховано
	21 - 50	FX	Недостатньо	Не зараховано (з можливістю повторного складання)
	0 - 20	F	Незадовільно	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)
Студентам на замітку	<p>Академічна доброчесність. Індивідуальні завдання студентів мають бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів є прикладом академічної недоброчесності. Виявлення її ознак в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Всі студенти повинні відвідувати усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Література, яка надається викладачем, використовується студентами виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Також вітається використання студентами іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>			
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.			

ПРИКЛАДИ КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Welche Eigenschaften zeichnen einen zusammenhängenden Text aus?
 - a) Informativität und Expressivität
 - b) Kohärenz und Kohäsion
 - c) Apell und Intertextualität
 - d) Internionalität und Kohäsion

2. Eine kurze journalistische Textsorte, in der sich der Autor mit aktuellen Nachrichten auf eine kritische satirische Art und Weise auseinandersetzt heißt ...?
 - a) Bericht
 - b) Kommentar
 - c) Sachinterview
 - d) Glosse

3. Als Präsupposition bezeichnet man in der Textlinguistik
 - a) Primär- und Sekundärliteratur, die einem Text zugrunde liegt
 - b) Vermutung
 - c) Intention des Autors
 - d) das mit einer Äußerung implizit Mitgegebene, die Voraussetzung, die einer Äußerung zugrunde liegt

4. Nennen Sie die wichtigsten meinungsbetonten journalistischen Textsorten.

5. Charakterisieren Sie eine Presstextsorte nach Ihrem Belieben.
Beachten Sie dabei folgende Punkte: (1) sprachliche Merkmale, (2) Funktion, (3) Komposition.

СХЕМА КУРСУ

2024/2025 н. р., семестр 4

Тиждень /Дата	Тема, план, тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год.	Термін виконання
1 тиждень	Тема 1. З історії виникнення газети й української періодики. Функції медіатекстів. Провідні періодичні видання Німеччини й України.	лекція	Основна: 2 , с. 100-120; 5 , с. 23-42; Додаткова: 1 , с. 331-334; 5 .	Обрання однієї з тем для самостійного опрацювання. Написати і захистити реферат. (10 год.) Тема 1. Типологія текстових функцій (5 год.)	впродовж семестру впродовж 2 тижня
2 тиждень		практичне заняття			
3 тиждень	Тема 2. Історичні та сучасні підходи у дослідженні тексту. Визначення цього поняття зі структурно-граматичного, семантичного та прагмакомунікативного погляду.	лекція	Основна: 2 , с. 126 – 141; 5 , с. 77 – 90; Додаткова: 2 ; 11 ; Інтернет-ресурси: 1 .	Тема 2. Класифікація газетних текстів (5 год.)	впродовж 4 тижня
4 тиждень		практичне заняття			
5 тиждень	Тема 3. Поділ газетних типів тексту за функційним критерієм. Композиційні характеристики	лекція	Основна: 4 , с. 213 – 214; 5 , с. S. 89 – 94; Додаткова: 8 ;	Тема 3. Повідомлення: характерні ознаки і функції (5 год.)	впродовж 6 тижня семестру

	газетних текстів інформативного типу.		Інтернет-ресурси: 1; 2.		
6 тиждень		практичне заняття			
7 тиждень	Тема 4. Структурно-композиційні та функціональні особливості газетної замітки та повідомлення. Репортаж як тип тексту.	комбіноване заняття	Основна: 5, с. 137–139; Додаткова: 6; Інтернет-ресурси: 3; 8.	Тема 4. Глоса: характерні ознаки і функції (7 год.)	впродовж 8 тижня семестру
8 тиждень	Модуль 1	Модульна робота			
	Змістовий модуль 2. Газетно-публіцистичні типи текстів: їхні характерні ознаки та функціональна спрямованість				
9 тиждень	Тема 5. Композиційно-прагматичні характеристики газетних текстів апелятивного типу. Коментар як тип тексту	лекція	Основна: 5, с. 34 – 41; додаткова: 9; 10; Інтернет-ресурси: 7.	Тема 5. Риторично-стилістичні аспекти у мові публіцистики (7 год.)	впродовж 10 тижня семестру
10 тиждень		практичне заняття			
11 тиждень	Тема 6. Поняття контексту в широкому та вузькому розумінні. Контекст і пресупозиція в процесі	лекція	Додаткова: 3; 7; Інтернет-ресурси: 4; 5.	Тема 6. Функції та структура заголовкових номінацій у газетних публікаціях (5 год.)	впродовж 12 тижня семестру

	написання та сприйняття тексту. Глоса як тип тексту.				
12 тиждень		практичне заняття			
13 тиждень	Тема 7. Засоби вираження компресії інформації, оцінності, апелятності. Стилiстичні фігури, фразеологічні модифікації, лексичні інновації як важливі чинники сприйняття інформації.	лекція	Основна: 1; 4 , с. 389 – 420; Інтернет-ресурси: 1; 3	Тема 7. Взаємодія тексту і зображення (7 год.)	впродовж 14 тижня семестру
14 тиждень		практичне заняття			
15 тиждень	Тема 8. Інтерв'ю як тип тексту.	комбіноване заняття	Основна: 1; 4 , с. 425 – 463; Інтернет-ресурси: 4; 5.	Тема 8. Нові медійні засоби (7 год.)	впродовж 15 тижня семестру
16 тиждень	Модуль 2. Представлення індивідуальних рефератів.	Модульна робота			